

Korporatīvā pārvaldība un uzņēmuma pārvaldes institūciju lēmumu pieņemšanas iespējas COVID-19 ārkārtējās situācijas laikā

Piektdien, 2020.gada 20.martā, Saeima pieņēma Tieslietu ministrijas steidzami virzītos grozījumus Komerclikumā, lai saistībā ar COVID-19 Latvijā izsludinātās ārkārtējās situācijas laikā nodrošinātu SIA dalībniekiem un AS akcionāriem iespēju dalībnieku (akcionāru) sapulcēs piedalīties attālināti.

Grozījumi paredz arī atvieglot valdes un padomes sēžu protokolu parakstīšanu, nodrošinot iespēju valdes un padomes sēdes noturēt attālināti, izmantojot elektroniskās saziņas līdzekļus.

Minētie grozījumi stājas spēkā 2020.gada 22.martā.

(I) Akcionāru sapulces attālināta organizēšana un norise

Atbilstoši pieņemtajiem grozījumiem:

- (A) valdei **ārkārtas situācijā arī gadījumā, ja tas nav paredzēts statūtos**, ir tiesības sasaukt akcionāru sapulci, paziņojumā par sapulces sasaukšanu nosakot, ka **akcionāram ir tiesības klātienēs sapulcei pieslēgties attālināti** (t.i., tiesības piedalīties un balsot akcionāru sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus);
- (B) gadījumā, **ja tas ir īpaši noteikts sabiedrības statūtos, akcionāru sapulces norise var notikt tikai elektroniski** (attālināti) un akcionāriem ir **pienākums** piedalīties un balsot tajā, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus ('e-sapulce').

Komerclikumā noteiktas sekojošas prasības akcionāru sapulču attālinātai izsludināšanai un norisei:

- Valde pēc savas iniciatīvas vai pēc 20% balsstiesīgo akcionāru (ja statūti neparedz mazāku pārstāvības normu) pieprasījuma nodrošina akcionāriem **tiesības piedalīties, vai balsot akcionāru sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus (t.i., fiziski neierodoties uz sapulci)**. Šajā gadījumā paziņojumā par akcionāru sapulces sasaukšanu valde nosaka prasības akcionāru identifikācijai un kārtību, kādā akcionāri var izmantot šīs tiesības.
- Valdei **paziņojumā par akcionāru sapulces sasaukšanu ir pienākums norādīt kārtību un termiņus**, kādos akcionāri var izmantot tiesības balsot pirms akcionāru sapulces vai piedalīties vai balsot akcionāru sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus).
- Akcionāram ir **tiesības rakstveidā (izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus) balsot pirms** akcionāru sapulces (balsojumu nosūtot e-pastā vai pa pastu) ar nosacījumu, ka šāds balsojums tiek saņemts sabiedrībā vismaz iepriekšējā dienā pirms sapulces.
- Akcionārs, kurš balso pirms akcionāru sapulces, vai piedalās vai balso akcionāru sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus, **ir uzskatāms par klātesošu akcionāru sapulcē**.
- Ja akcionārs balso pirms akcionāru sapulces, vai piedalās vai balso sapulcē attālināti, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus, **valdes sastādītajā akcionāru sarakstā, kas piedalās sapulcē jānorāda veids, kādā konkrētais akcionārs piedalās vai balso sapulcē**.
- Akcionāra tiesības piedalīties vai balsot akcionāru sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus, **neierobežo akcionāra tiesības piedalīties un balsot akcionāru sapulcē klātienē**.

(II) Padomes lēmumu attālināta pieņemšana

Komerclikums paredz **iespēju padomes loceklim, kas nepiedalās padomes sēdē, nodot savu balsi rakstveidā pirms attiecīgās padomes sēdes**, iesniedzot to citam padomes loceklim.

Vienlaikus, atbilstoši Komerclikumā noteiktajam, **padomes loceklis padomes sēdē var nodot savu balsi telefoniski vai citādā veidā** - tad, ja izmantotie sakaru līdzekļi pieļauj padomes locekļiem vienlaikus piedalīties jautājuma apspriešanā un lēmuma pieņemšanā un ja šī darbība ir attiecīgi dokumentāri fiksēta.

(!) Atbilstoši pieņemtajiem grozījumiem Komerclikumā, **padomes sēžu protokolus turpmāk var parakstīt sēdes vadītājs un vismaz vēl viens sēdes dalībnieks** (t.i., protokolu nav nepieciešams parakstīt visiem padomes locekļiem, kuri piedalījušies attiecīgajā padomes sēdē, kā tas Komerclikumā bija noteikts līdz šim). Turklāt sēdes dalībniekam, kurš paraksta protokolu, nav obligāti jābūt padomes loceklim, bet tas var būt arī, piemēram, sēdes protokolētājs.

(II) Valdes lēmumu attālināta pieņemšana

Attiecībā uz valdes sēdēm Komerclikums neparedz šādus īpašus noteikumus valdes sēdes attālinātas norises organizēšanai. Tomēr, tā kā komerciesības ir privāttiesību nozare, kurās darbojas tiesību princips „atļauts viss, kas nav aizliegts”, secināms, ka Komerclikums neaizliedz iespēju arī valdes sēžu norisē izmantot mūsdienu tehnoloģijas, t. sk. neparedz ierobežojumu valdes sēdēm notikt ar elektronisko saziņas līdzekļu starpniecību. Līdz ar to **arī valdes sēdes var notikt elektroniski (izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus)**.

(!) Atbilstoši pieņemtajiem grozījumiem Komerclikumā, **valdes sēžu protokolus turpmāk var parakstīt sēdes vadītājs un vismaz vēl viens sēdes dalībnieks** (t.i., protokolu nav nepieciešams parakstīt valdes priekšsēdētājam, protokolētājam un visiem valdes locekļiem, kas piedalās sēdē, kā tas Komerclikumā bija noteikts līdz šim). Turklāt sēdes dalībniekam, kurš paraksta protokolu, nav obligāti jābūt valdes loceklim, bet tas var būt arī, piemēram, sēdes protokolētājs.

(III) Gada pārskatu iesniegšanas termiņš

Lai novērstu COVID-19 radītās negatīvās sekas uz ekonomiku, Saeima ir pieņēmusi un **2020.gada 22.martā ir stājies spēkā jauns likums** Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību ('Covid-19 likums').

Atbilstoši Covid-19 likuma 18.pantam, sabiedrība, uz kuru attiecas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums, ir tiesīga gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu par 2019.gadu iesniegt termiņā, kas par trijiem mēnešiem pārsniedz patlaban spēkā esošo termiņu, tādējādi ir sniegta **iespēja uzņēmumiem pagarināt gada pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas termiņu līdz 31.jūlijam**.

Eversheds Sutherland Bitāns pieredze un pakalpojumu piedāvājums

Attālinātas valdes sēdes:

Juridiskā palīdzība visu **valdes attālinātu lēmumu pieņemšanai nepieciešamo dokumentu** sagatavošanā

Attālinātas padomes sēdes:

Juridiskā palīdzība visu **padomes attālinātu lēmumu pieņemšanai nepieciešamo dokumentu** sagatavošanā

Attālinātas akcionāru sapulces:

Juridiskā palīdzība visu **akcionāru attālinātas sapulces izsludināšanai un norisei nepieciešamo dokumentu** sagatavošanā:

- **Sagatavošanās sapulcei:** darba kārtības u.c. nepieciešamo dokumentu sastādīšana sapulces izsludināšanai
- **Sapulces izsludināšana:** uzaicinājumu tekstu akcionāriem un paziņojumu par sapulces sasaukšanu publicēšanai laikrakstos tekstu sastādīšana
- **Lēmumu projekti:** juridiski korektu sapulces lēmumu projektu sagatavošana
- **Sapulces norises kārtība:** detalizētas norises kārtības (sapulces scenārija) sagatavošana, iespējamo problēmsituāciju un to risinājumu paredzēšana
- **Akcionāru reģistrācija sapulcei un balsu skaitīšana:** izņēmuma gadījumos Birojs nodrošina akcionāru reģistrāciju un balsu skaitīšanu sapulcē (sapulcēm ar nelielu akcionāru skaitu)
- **Konsultācijas sapulces vadīšanā:** Birojs var nodrošināt palīdzību un visas nepieciešamās konsultācijas sapulces norises laikā saistībā ar sapulces vadīšanu un izskatāmajiem jautājumiem
- **Sapulces protokols, korporatīvie dokumenti:** sapulces protokolēšana, juridiski korekta sapulces protokola un ar to saistīto korporatīvo dokumentu sastādīšana atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām
- **Pieņemto lēmumu izziņošana:** konsultācijas un juridiskā palīdzība akcionāru un nepieciešamo institūciju informēšanai par sapulcē pieņemtajiem lēmumiem
- **Lēmumu reģistrācija:** sapulcē pieņemto lēmumu reģistrācija Komercreģistrā.